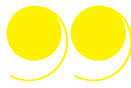

متأسفانه کتابهای دفاع مقدس در زیرشاخه های درست ساماندهی نمی شوند و مامشکل جدی در کتاب شناسی داریم. مثلاً عنوان با اطلاعات فیپا و یا عنوان با محتوای کتاب همخوان نیست

نگاهی به جایزه ۲۱ ساله کتاب دفاع مقدس

بی پولی ناشران یا غربت کتاب دفاع مقدس؟

بیست و یکمین دوره جشنواره انتخاب بهترین کتاب سال دفاع مقدس در حالی با تلاش برای جبران ضعف های دوره های قبل همراه بود که هنوز بسیاری از ناشران و نویسندگان را با ۲۱ سال سابقه فعالیت با خود همراه نکرده است. جشنواره، انتخاب

بهترین کتاب سال دفاع مقدس یکی از مهم ترین رویداد های فرهنگی است که در ایستگاه بیست و یکم خود ایستاده و از قضا همچنان از سوی متولیان، نویسندگان و اهالی ادب و هنر کیفی سازی آن مورد تأکید است. تا جایی که مهدی امیریان، رئیس سازمان

ادبیات و تاریخ دفاع مقدس درباره اقداماتی برای بالا بردن کیفیت کتاب های این حوزه گفت: نگاهی که در سازمان بوده، ابتدا بر افزایش کیفیت استوار بوده و تشکیل دبیرخانه کتاب سال دفاع مقدس و انتخاب نصرت الله صمدزاده هم در همین راستا است.

وی افزود: گروه هایی که از نخست در دبیرخانه انتخاب کتاب سال دفاع مقدس تشکیل شده، نگاه کیفی به آثار دفاع مقدس است. نه تنها در دبیرخانه بلکه این نگاه کلی در تولید همه آثار در بنیاد حفظ آثار ساری و جاری است. ما به عنوان سازمان تخصصی متولی این هستیم که بتوانیم این اصل، ارتقای محتوا و کیفیت کتب دفاع مقدس را در این سازمان تخصصی دنبال کنیم. تمام جشنواره هایی که در سازمان برگزار می شود اعم از جایزه کتاب سال، جایزه شعر، جایزه یوسف و... جزو سیاست های سازمان ادبیات و تاریخ دفاع مقدس است که هدف ارتقای کیفیت آثار است و البته کیفیت سنجی وجود دارد.

کتاب را بررسی کردیم، اعمال نظر و اعمال سیاستی به معنی منفی کلمه ندیدم. وی با اشاره به اینکه سازمان برگزارکننده از نقطه نظرات اهالی فن و داوران استقبال می کرد، اضافه کرد: حتی در بحث داوری خود را کنار کشیدند و فضایی برای نقطه نظرات اصولی فراهم شد.

استانداردسازی داوری در این دوره

قاسمی پور یکی از تمایزات این دوره جشنواره را بحث استانداردسازی داوری عنوان کرد و افزود: قبلاً این انتقاد وارد بود که داوری ها براساس آشنایی و رفاقت انتخاب می شود و با توجه به اینکه جامعه فعال ادبیات دفاع مقدس مشخص و چهره های سرشناس نیز کاملاً معلوم است، این نظر وجود داشت که مثلاً فلان افراد در چند دوره داوری دیده شده اند و فهرست ها یا گرایش ها تکرار می شود.

وی با اذعان به اینکه در این دوره، تیم های داوری با لحاظ کردن تمامی ایرادات و اشکالات وارده در دوره های قبل شکل گرفت، ادامه داد: این بار روند انتخاب داوران تغییر کرد و حتی اگر داوران قبلی افراد مقبولی بودند، براساس یک چهارچوب مشخص تر داوران این دوره انتخاب شدند. این نویسندگان با بیان اینکه تعیین داوران با نگرش های مختلف اقدام قابل توجهی بود، متذکر شد: تنوع

دیدگاه و همچنین مستقل بودن در این دوره از جشنواره بر انتخاب داوران سایه انداخته و اقدام بسزایی است. به گفته فعال ادبیات دفاع مقدس حتی برای اولین بار از اساتید دانشگاهی که در تدریس ادبیات، خاطره نگاری و دفاع مقدس در دانشگاه ها فعالیت دارند، دعوت به عمل آمد که این اقدام می تواند منجر به توسعه جشنواره و رونق آن در دانشگاه ها شود و به دلیل ارتباط اساتید با دانشجویان منجر به شناساندن هرچه بیشتر آن خواهد شد. قاسمی پور به استقبال اساتید دانشگاهی از مشارکت شان در جشنواره اشاره کرد و افزود: در عین حال در ساماندهی گروه های مختلف جشنواره نیز شاهد تنوع و استفاده از دیدگاه های جدید بودیم.

برخی ناشران از ارسال کتاب خودداری می کردند

در عین حال سرداور گروه مستندنگاری جشنواره انتخاب بهترین کتاب سال دفاع مقدس یکی از مشکلات جشنواره را فقر حضور ناشران عنوان کرد و گفت: نویسندگان همایش از ناشران از جشنواره استقبال می کنند. وی با اشاره به کم اطلاعی برخی ناشران و ضعف تبلیغ ها از سوی دبیرخانه جشنواره گفت: در صحبتی که با برخی

شهرستان ها تأکید کرد که بعد از مطالعه کتاب به وی بازگردانده شود. امسال جشنواره برای دریافت آثار تا یک ماه هم تمدید شد چرا که بسیاری از کارهای شاخص نرسیده بود.

مشکل سبک شناسی در ادبیات دفاع مقدس جدی است

این نویسنده یکی از مشکلات کیفی کتب واصله را قالب شناسی و سبک شناسی عنوان کرد و افزود: متأسفانه کتاب های دفاع مقدس در زیرشاخه های درست ساماندهی نمی شوند و ما مشکل جدی در قالب شناسی داریم. مثلاً عنوان کتاب با اطلاعات فیپا و یا عنوان با محتوای کتاب همخوان نیست. وی افزود: مشکل دیگر سبک است. به عنوان مثال، کتابی که تحت عنوان خاطره به دست ما رسیده از اواسط کتاب به زندگینامه تبدیل شده یا برخی کتاب های یادنامه ای که از کنگره تکریم و بزرگداشت شهدا تدوین می شود، قالب مناسبی ندارد. این در حالی است که چنین کتبی نباید شکل مجله به خود بگیرد. محقق ادبیات دفاع مقدس معتقد است چنین روندی داوری کتب را با مشکل مواجه می کند و انتظار می رود ناشران به جای تعجیل در چاپ کتب نسبت به استانداردسازی کتاب ها اقدام کنند و کیفیت تولیدات خود را ارتقا دهند.

قاسمی پور: قبلاً این انتقاد وارد بود که داوری ها براساس آشنایی و رفاقت انتخاب می شود و با توجه به اینکه جامعه فعال ادبیات دفاع مقدس مشخص و چهره های سرشناس نیز کاملاً معلوم است، این نظر وجود داشت که مثلاً فلان افراد در چند دوره داوری دیده شده اند و فهرست ها یا گرایش ها تکرار می شود

